

a „PESZTICIDMARADVÁNYOK MEGHATÁROZÁSA ELELMISZEREKBEŒ

c. szimpóziumról

A MÉM Állategészségügyi és Élelmiszerhigiéniai Főosztálya, valamint az MTA Központi Kémiai Kutató Intézete közös rendezésében 1977. március 16–17-én tartott tudományos ülés célja az volt, hogy a hatósági élelmiszerellenőrző intézményekben dolgozó szakemberek figyelmét felhívja az e területen folyó kutatási irányokra, szakmai fórum előtt ismertesse az eddig elért eredményeket, továbbá, hogy a fejlesztők és alkalmazók között eszmecsere eredményeként a kutatás további irányát a tényleges igényeknek megfelelően szabja meg.

A megnyitóban *dr. Dénes Lajos* a MÉM Állategészségügyi és Élelmiszerhigiéniai Főosztály vezetője a kutatás időszerűségét az élelmiszertermelés és értékesítés népgazdasági jelentőségének tükrében mutatta be. *Dr. Holló János* akadémikus az MTA KKK igazgatója azokat a szellemi és tárgyi eszközöket ismertette, amelyekkel az intézet eredményesen járulhat hozzá az ilyen jellegű kutatások sikeréhez.

A plenáris előadásokban hangsúlyozták a növényvédőszermaradványok vizsgálatának az élelmiszer minősítésben betöltött szükségességét, és elemezték a vizsgálati módszerekkel szemben támasztott korszerű követelményeket, részben általános elvi szempontból, részben meghatározott élelmiszerek (hús és húskészítmények, konzervek) előállításával és forgalmazásával összefüggésben, kiemelve azokat a környezetvédelmi és népgazdasági indokokat, amelyek sürgetik az élelmiszerekben a szermaradványok meghatározására alkalmazott eljárások fejlesztését.

A szekcióelőadások (számszerint 12) egy része irodalmi áttekintést és kritikai értékelést adott az analitikai módszerekről, másik része saját kutatások eredményeit ismertette. A kémiai analitikai módszerek mellett ismertettek mikrobiológiai és biokémiai vizsgálatokat is. A résztvevők tájékoztatást kaptak a KGST módszertani együttműködésről, valamint az állati eredetű élelmiszerekben, illetőleg a fűszerpaprikában előforduló peszticidmaradványok mennyiségi változásairól.

A saját kutatási eredményekkel foglalkozó beszámolók olyan szakmai kérdéseket tárgyaltak, mint

– az analitikai eljárásokhoz használt oldószerek és adszorbensek szennyezőinek zavaró hatása és annak kiküszöbölési módja;

– az extrakció hatásfokának, valamint a teljes szermaradék meghatározás megbízhatóságának és hatásfokának felderítése radioaktív ^{14}C -izotóppal jelzett DDT, DDE és dimetoát alkalmazásával;

– az ajánlott eljárásoknál a rutin módszer esetében szigorúan betartandó feltételek;

– különböző színes alkotórészt tartalmazó növényi eredetű élelmiszerek szerves-foszfát növényvédőszer szennyezettségének meghatározása.

A szermaradványok analitikai módszerének kutatása nem lezárt terület, egyrészt az eddig használt szerek új típusú élelmiszerekben való meghatározása, másrészt az új hatóanyag tartalmú peszticidek használatbavétele a különleges analitikai feladatok folyamatos megoldását igényli.

A szekció-előadásokat követő kerekasztal konferencia azt az egységes álláspontot alakította ki, hogy:

– az adaptált, illetőleg kidolgozott módszerek mindenben feleljenek meg a nemzetközi előírásoknak, a FAO/WHO módszerekkel egybevethető eredményeket szolgáltatassanak, ugyanakkor a hazai élelmiszerellenőrzésben is széles körben alkalmazhatók legyenek;

– olyan többszörös szermaradvány elemzési eljárásokat kell kifejleszteni, melyeknél csökken a meghatározás ideje, illetőleg a tisztított oldószerek mennyisége;

– a kidolgozott módszerek rutinvizsgálati körülmények közötti alkalmazhatóságának bizonyítására meg kell szervezni a MÉVI és az ÉHESZ hálózat szermaradék vizsgálati programját.

*Kismarton Károly
és Dutka Ferenc*

HELYESBÍTÉS

Az Élelmiszervizsgálati Közlemények XXIII. kötet 3. füzetében a 91, 92 és 93. oldalán Pleskoniczné Szabó Ilona, Kulcsár Ferenc, Stúr Dénes, Kovács József: „Szintetikus élelmiszerszínezékek gyors szemikvantitatív meghatározása élelmiszerekből” című cikkhez az ábrák szövegei:

1. ábra: n-butanol-etanol-d. víz (2:1:1) kifejlesztőszerben
2. ábra: Trinátriumcitát-d. víz ammonia (2 g, 95 cm³, 5 cm³) kifejlesztőszerben
3. ábra: Fenol-ecetsav-d. víz (150:2:48) kifejlesztőszerben.